

Orientering

Til ØU

Status på Københavns Kommunes håndtering af energistyrelsens anbefalinger

18-11-2022

Resumé

Energistyrelsens anbefalinger vedr. energiforbrug er blevet implementeret i Københavns Kommune (KK), hvor det er muligt og hensigtsmæssigt. Der arbejdes fortsat på yderligere energibesparende tiltag, samt yderligere kommunikationskampagner. Til ØUs orientering giver Københavns Ejendomme og Indkøb (KEID) her en status.

Sagsfremstilling

Den 8. september præsenterede regeringen, KL og Danske Regioner en række energisparende indsatser vedr. offentlige bygninger. Regeringen udsendte en instruks til statens institutioner med henblik på implementering senest den 1. oktober 2022. KL opfordrede til, at kommunerne også fulgte de udmeldte energispareråd, herunder at sænke temperaturen til 19 grader i administrative bygninger m.fl., mens temperatur-sænkning i fx vuggestuer, plejehjem og døgninstitutioner er op til en konkret vurdering hos den enkelte kommune.

Økonomiudvalget besluttede på den baggrund den 27. september, at KK følger anbefalingerne, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt i forhold til bygningens anvendelse, beboere, tekniske løsninger mv. Eventuelle afvigelser besluttet af den respektive forvaltning. Denne sag samler op på ØU-indstillingen fra den 27. septembers punkter.

Anbefalingerne:

1. Sænke temperaturen til 19 grader i offentlige kontorbygninger mv. (ikke plejehjem og vuggestuer mm.).
2. Slukke belysning udendørs på offentlige bygninger.
3. Forkorte fyringssæsonen.
4. Distribuerer Energistyrelsens kampagnemateriale med spareråd til arbejdspladsen blandt medarbejdere, så de har bedre mulighed for selv at tage initiativer, der reducerer energiforbruget.

Københavns Ejendomme og Indkøb (KEID) har koordineret indsatsen mellem forvaltningerne i det tværgående forum, som blev etableret i forbindelse med Energistrategien. Koncernkommunikation har været ansvarlig for kommunikationsindsatsen.

Indsatser i forbindelse med beredskab og Beredskabssamordningen i Københavns Kommune (BSKK), rapporteres ikke i denne sag.

Aktuel status på el- og varmemeforbrug

De senest opgjorte tal er fra 3. kvartal. Her ses et fald i både el- og varmemeforbruget sammenlignet med samme kvartal 2021. Elforbruget er faldet med 2,5 %, mens der er sket et væsentligt fald på 23,7 % i varmemeforbruget. Det betyder, at det samlede energiforbrug er faldet med 12 pct., selvom der var flere graddage i 2022 (dvs. det var lidt koldere i 2022), og ejendomsporteføljen målt i m² er vokset med 1,6 %.

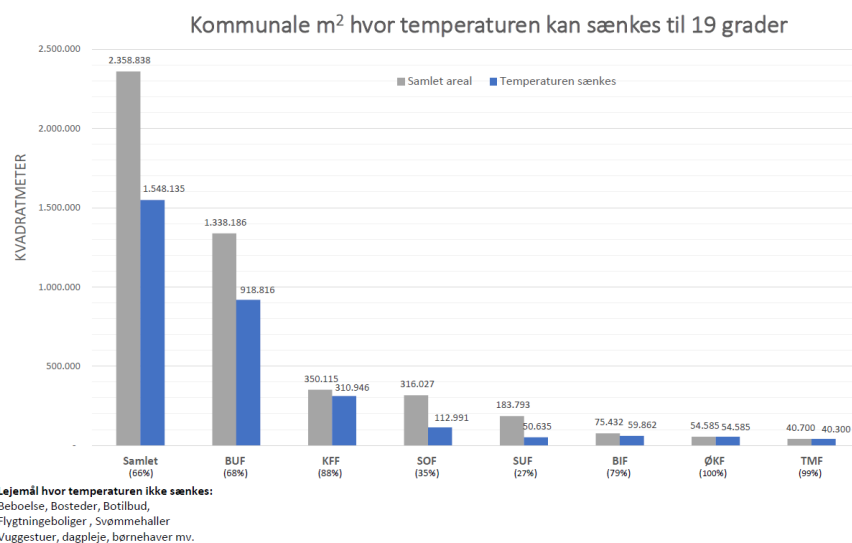
Det vurderes, at der er tre årsager til faldet i energiforbruget i 3. kvartal. For det første har KEID i 2022 haft et stort fokus på optimeret drift af varmtvandsbeholdere. For det andet har opstart af fyringssæsonen været udskudt alle steder, hvor det var teknisk muligt, og der ikke var lagt op til undtagelser fra 19 grader. For det tredje kan øget bevidsthed om energiforsyningsituationen have medført ændret adfærd hos brugerne i ejendommene. Effekten af adfærd og andre indsatser kan ikke adskilles.

Status på anbefaling 1: Sænke temperaturen til 19 grader i offentlige kontorbygninger mv. (ikke plejehjem og vuggestuer mm.)

19 grader er implementeret i KK bygninger ved følgende to indsatser:

1. KEID har sænket fremløbstemperaturen i KK-ejendomme, hvor forvaltningerne har vurderet, det var teknisk muligt og forsvarligt i forhold til brugerne. For nuværende er temperaturen sænket til 19 grader på 1.548.135 m² ud af 2.358.838 m² hvilket svarer til ca. 66 %. Se figur 1 nedenfor.
2. Koncernkommunikation har udsendt lederpakke til distribution blandt medarbejdere i alle forvaltninger. Den indeholder spare råd til medarbejdere og driftspersonale, samt konkret information i forhold til hvordan radiatortermostater skal indstilles. Der er desuden udarbejdet informationsmateriale til intranettet.

I de ejendomme, hvor temperaturen skal være 19 grader, er fremløbstemperaturen på vandet i varmesystemet blevet sænket, så temperaturen naturligt burde ramme 19 grader. Dette har samtidigt krævet, at driftspersonalet i bygningerne sætter alle termostater på cirka 2,7 for at sikre en hensigtsmæssig varmefordelingen i ejendommene. Vejret har indtil videre været mildt i 4. kvartal. Der kan opstå problemer med varmefordelingen i nogle bygninger, når udetemperaturen bliver lavere.

Figur 1 Implementering af 19 grader i Københavns Kommune

Undtagelser fra temperatursænkning i fagforvaltningerne

- Efter udvalgsbehandling i Børne- og Ungdomsudvalget d. 12. oktober er børnehaver, vuggestuer, kategori 4 specialtilbud og tandklinikker undtaget fra temperatursænkningen. BUF har sendt brev ud til de selvejende institutioner med opfordring om at spare på energien.
- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har undtaget flygtningeboliger.
- Kultur- og Fritidsforvaltningen har sænket temperaturen i alle haller. Svømmehaller og arkiver er undtaget.
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har undtaget plejeboliger.
- Socialforvaltningen sænker ikke temperaturen på døgntilbud eller andre tilbud, hvor borgere opholder sig i længere tid.

Status på anbefaling 2: Slukning af udendørsbelysning på offentlige bygninger

Driftsansvaret for udendørsbelysning på ejendomme, som Københavns Kommune ejer, ligger hos det lokale driftspersonale, enten KEIDs eller forvaltningens eget. Udelest styres som udgangspunkt lokalt og kan ikke centralstyres på samme måde som varmen. KEID har opfordret forvaltningerne til at slukke eller tidsstyre udendørsbelysningen på KK-ejendomme, hvor det er muligt og forsvarligt i forhold til tryghed og sikkerhed. KEID er i samarbejde med alle forvaltninger ved at udarbejde en samlet liste over udendørsbelysning.

Efter beslutning i Teknik- og Miljøudvalget har forvaltningen dæmpet gadebelysningen med 10 procent, hvor det er muligt, og slukket belysning ved en række parker, grønne områder og stier. Det er sket efter aftale med politiet. Forvaltningen vil løbende tage højde for

trafiksikkerhed og lignende. Effekt- og facadebelysning ved kirker, pladser, statuer og lignende er også blevet slukket.

Status på Anbefaling 3: Forkorte fyringssæsonen

Fyringssæsonen er blevet ændret således, at den så vidt muligt først er trådt i kraft, når indetemperaturen kommer under 19 grader i de berørte ejendomme.

Der er blevet sendt brev til udlejere, hvor kommunen har lejemål. Her er der blevet bedt om at skrue ned for varmecentraler, så indetemperaturen rammer 19 grader, hvor det er muligt, og der ikke er undtagelse.

Status på Anbefaling 4: Energistyrelsens kampagnemateriale med spareråd til arbejdspladsen fordeles blandt medarbejdere, så de har mulighed for selv at tage initiativer, såsom at slukke lyset og skærmen efter sig i møderum

I uge 39 udsendte ØKF en print-selv plakat og lederinformation til alle forvaltninger, som første skridt i en intern kommunikationskampagne.

Derudover publicerede Koncernkommunikation en nyhed på ØKFs intranet, som blev delt med alle forvaltninger til evt. versionering og egen publicering. På intranettet har Koncernkommunikation ligeledes skabt en side til opsamling af materialer og information.

Der er blevet delt opslag på Københavns Kommunes Facebook-side om HOFORs energispareråd i uge 39. KK har desuden delt Energistyrelsens ugentlige råd på egne kanaler. På LinkedIn og Facebook har KK haft opslag fra TMF om, at kommunen skruer ned for belysningen 47 steder i byen.

I uge 45 har Koncernkommunikation udsendt fase to af den interne kampagne i form af en print-selv kampagne med et sæt rumspecifikke print-selv plakater, fx til køkkenet eller medarbejdernes fællesrum.

Derudover igangsætter KEID en oplysningskampagne om energirigtig adfærd i kommunale bygninger.

Status på yderligere energibesparende indsatser

KEID undersøger fortsat muligheden for reduktion af energiforbruget ved at slukke for varmt brugsvand i udvalgte bygninger og tidsrum. Det har vist sig at være vanskeligere end først antaget på grund af regulering fra Arbejdstilsynet.

KEID undersøger fortsat muligheden for at justere på driftstiden i ventilationsanlæg i kommunale ejendomme.

Der pågår på nuværende tidspunkt en kvalificering af yderligere indsatser, som ikke kan gennemføres uden særskilt finansiering. ØU vil i 1. kvartal 2023 blive forelagt en sag om yderligere energibesparende tiltag, herunder de indsatser, som kan indgå i OFS 2022/23 som business cases eller budgetønsker.

Status på forvaltningernes særskilte tiltag

De enkelte fagforvaltninger har i forskellig grad undersøgt og implementeret yderligere energibesparende tiltag.

- Børne- og Ungeforvaltningens energiteam hjælper skolerne med at gennemgå ejendomme og indstille til 19 grader og de udsifter termostater på radiatorerne til nogle med lås.
- Socialforvaltningen har ringet rundt til alle relevante institutioner og spurgt til implementering af indsatsen.
- Kultur- og Fritidsforvaltningen har påbegyndt nedlukning af saunaer i svømmehaller, 8 keramikovne og justering af boldbanebelysning hvor det er muligt.

Der bliver løbende koordineret og delt viden om energitiltag mellem forvaltningerne via det tværgående forum.

Interessenter og opmærksomhedspunkter

Akutte tiltag koordineres i regi af beredskabet/BSKK, der også står for arbejdet med at forberede eventuelle udfald i energiforsyningen.

Økonomi

Orienteringen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Ingen